

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα προσδιορίζεται ο ρόλος των διανοούμενων στην εποχή μας. Αρχικά, διευκρινίζεται πως ο αληθινός διανοούμενος δεν αρκεί να είναι μορφωμένος αλλά να υιοθετεί κριτική στάση και να μην ακολουθεί την παθητική αδιαφορία της μάζας. Η αντίθεση και η αντίδραση εκ μέρους του διασφαλίζεται από τη δυνατότητά του να διατηρεί την αναγκαία απόσταση από δρώμενα και θεσμούς αναλαμβάνοντας, όμως, ενεργό δράση. Προϋπόθεση γι' αυτό αποτελεί η "υπεύθυνη περισυλλογή" τόσο αναφορικά με τον εαυτό του, όσο και με το περιβάλλον του, ώστε να αναβαθμίσει το παρόν της ζωής προσεγγίζοντάς το μέσα από το πρίσμα του παρελθόντος και την προοπτική του μέλλοντος.

B1. Στην εποχή μας, η εξειδίκευση προβάλλει ως αδήριτη ανάγκη και επιβάλλει την ενασχόληση του ατόμου μ' ένα αντικείμενο, γεγονός που οδηγεί στην πνευματική μονομέρεια. Ο σύγχρονος άνθρωπος έχοντας αποκλειστικά στραμμένο το ενδιαφέρον του σ' ένα γνωστικό πεδίο και εργασιακό τομέα αποκόπτεται από τα κοινωνικά προβλήματα, ενώ ατονεί η κοινωνική του συνείδηση. Παράλληλα, ο καταναλωτισμός μονοδρομεί το ενδιαφέρον του στην επίτευξη στόχων υλιστικού περιεχομένου αναφορικά με τον τρόπο διαβίωσης και ψυχαγωγίας, περιορίζει τα ενδιαφέροντά του και κατ' επέκταση τη δυνατότητα κοινωνικής δράσης και αντίδρασης.

B2. "Συνήθως προϋποθέτουμε ... τον εαυτό του".
Πλαγιότιτλος : "Προσδιορισμός της έννοιας του διανοούμενου".

"Η κριτική στάση ... τα πράγματα".
Πλαγιότιτλος : "Η αντίδραση του διανοούμενου στα καθιερωμένα ως αποτέλεσμα της κριτικής του στάσης".

"Η κριτική στάση εξ άλλου ... πραγματικότητα".
Πλαγιότιτλος : "Η τήρηση αποστάσεων από τα πράγματα ως προϋπόθεση κριτικής στάσης".

"Ο διανοούμενος ... μαζί της".
Πλαγιότιτλος : "Η δύναμη του διανοούμενου να αποσπτάται από τα πράγματα και να αναμετράται με τη ζωή".

"Η θέση του διανοούμενου ... της ψυχαγωγίας".
Πλαγιότιτλος : "Ο διανοούμενος ως υπεύθυνο και σκεπτόμενο ον, σε μια εποχή διασκορπισμού και ανεύθυνης θεωρητικολογίας".

B3. περισυλλογή : περίσκεψη
συμβιβάζεται : συμφιλιώνεται
αοριστία : ασάφεια
διαμαρτυρία : αντίθεση
ενδιαφέρει : απασχολεί
διάνοια : σκέψη

B4. ψυχαγωγία : διαπαιδαγώγηση - ψυχοσύνθεση
τεχνοτροπία : ανατροπή - καλλιτέχνης

B5. όμως : αντίθεση - εναντίωση
ή : προσθήκη
γιατί : αίτιο
αλλά : αντίθεση - εναντίωση
με άλλα λόγια : επεξήγηση / διευκρίνιση

Γ. Πριν προχωρήσουμε στην καταγραφή συγκεκριμένων σκέψεων - επιχειρημάτων αναφορικά με το πώς θα πρέπει να συμβάλλουν οι διανοούμενοι στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν σήμερα τη νεολαία, θα ήταν χρήσιμο ν' αναφέρουμε ότι η συνάντηση μ' ένα διανοούμενο μπορεί να λειτουργήσει ως ευκαιρία να απευθυνθούμε σ' έναν ξεχωριστό άνθρωπο που μπορεί να έχει ηγετική θέση στην παρουσίαση απόψεων που σχετίζονται με κοινωνικά προβλήματα. Εξάλλου, ο διανοούμενος δεν είναι μόνο ο καλλιεργημένος, ο μορφωμένος, αλλά εκείνος που κατανοεί «ότι όποιος έχει πολιτογραφηθεί στην ιδεών την πόλη έχει ευθύνη όχι μόνο για όσα πράττει, αλλά και για όσα παραλείπει να πράξει».

Απευθυνόμενοι, λοιπόν, με σεβασμό απέναντι σε ανθρώπους, ταγούς του κοινωνικού συνόλου θα μπορούσαμε να τονίσουμε ότι οφείλουν να δραστηριοποιηθούν και ν' αναλάβουν πρωτοβουλίες σε μια εποχή, που οι νέοι έρχονται αντιμέτωποι με πολυσύνθετα και πολυποίκιλα προβλήματα.

Πιο συγκεκριμένα :

- Σ' έναν κόσμο που ο ωφελιμισμός και ο ξεπεσμός των ηθικών αξιών ερμηνεύουν την κυριαρχία φαινομένων όπως τα ναρκωτικά, η έξαρση της βίας και της νεανικής εγκληματικότητας οι διανοούμενοι μπορούν να συμβάλλουν στην απαγκίστρωση από τον ωφελιμισμό και στο προβάδισμα των ηθικοπνευματικών αξιών έναντι των υλικών μέσα από την προβολή παραδειγμάτων που διέπονται από μια βαθιά ανθρωπιστική αντίληψη.
- Η σύγχυση, το άγχος, ο αποπροσανατολισμός των σύγχρονων νέων μπορούν να περιοριστούν αν οι διανοούμενοι μέσα από το έργο τους δώσουν απαντήσεις σε αιώνια ερωτήματα και υπαρξιακές αναζητήσεις, παραπέμποντας σε διαχρονικά ιδανικά και αξίες. Έτσι, θα ενισχυθεί η βίωση ενός αισθήματος εσωτερικής γαλήνης, που είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη μιας υγιούς δραστηριοποίησης μέσα στο κοινωνικό «γίγνεσθαι».
- Η αποστασιοποίηση από τα συλλογικά δρώμενα, σε συνδυασμό με την απάθεια και την αδιαφορία που χαρακτηρίζουν μερίδα της νεολαίας μπορούν να περιοριστούν μέσα από την αφύπνιση συνειδήσεων και την ανάληψη πρωτοβουλιών που αφορούν «τον πάσχοντα άνθρωπο».
- Επίσης, οι διανοούμενοι μπορούν να συμβάλλουν στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων, προτείνοντας συγκεκριμένες λύσεις και δίνοντας το δικό τους παρόν στους κοινωνικούς αγώνες.
- Τα φαινόμενα της «νόθης ψυχαγωγίας» και της επιλογής δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια του ελεύθερου που συνιστούν «ψυχοκτονία» και όχι ψυχαγωγία δύνανται να περιοριστούν με την παροχή ερεθισμάτων από την πλευρά των διανοούμενων που να συμβάλλουν στην αναβάθμιση των αισθητικών κριτηρίων των νέων.

- Παράλληλα, η αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου των νέων μπορεί να επιτευχθεί με την κοινωνικοποίηση της γνώσης και την εκλαΐκευση επιστημονικών θεωριών.
- Σημαντικός μπορεί να είναι ο ρόλος τους στην άρση του επικοινωνιακού χάσματος, της μοναξιάς που χαρακτηρίζει ακόμα και νέους ανθρώπους μέσα από την προβολή σωστών προτύπων κοινωνικής συμβίωσης και τη δική τους αξιοπρεπή πορεία στη ζωή. Οφείλουν να είναι παραδείγματα προς μίμηση.
- Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι οι διανοούμενοι είναι εκείνοι που βάζουν τη σφραγίδα τους στο πολιτιστικό εποικοδόμημα κάθε εποχής, αφού είναι σε θέση να προωθήσουν ένα νέο όραμα ζωής, που να εμπνέει αισιοδοξία για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου.